

concerto
BUDAPEST

BACH
MOZART
BRUCKNER

Koroljov / Hadzi-Georgieva / Keller

2024. október 3. csütörtök 19.30

Zeneakadémia

J. S. BACH:

c-moll kétfonórás verseny, BWV 1060

1. *Allegro*
2. *Largo ovvero Adagio*
3. *Allegro*

MOZART:

A-dúr zongoraverseny, K. 488

1. *Allegro*
2. *Adagio*
3. *Allegro assai*

- szünet -

BRUCKNER:

7. (E-dúr) szimfónia, WAB 107

1. *Allegro moderato*
2. *Adagio*
3. *Scherzo*
4. *Finale*

Jevgenyij Koroljov,

Ljupka Hadzi-Georgieva zongora

Vezényel: **Keller András**

CONCERTO BUDAPEST SZIMFONIKUS ZENEKAR – zene szenvedéllyel

A Concerto Budapest szimfonikus zenekar Magyarország egyik vezető nagyzenekara. Egyéni hangzásával, nagy ívű műsorszerkesztésével különleges és meghatározó szereplője a magyar és nemzetközi zenei életnek. Széles repertoárja a jól ismert klasszikusoktól napjaink kortárs darabjaiig terjed. Progresszív karaktere elementáris erővel nyilvánul meg zenészei játékában, előadásukat a zene szenvedélyes szeretetével teszik feledhetetlenné a közönség számára is.

A zenekar egyike Magyarországnak legrégebbi együttesének, a több mint százéves múltat magáénak tudható Concerto Budapest elődje 1907-ben alakult meg. Zeneigazgatója és vezető karmestere a 2007-es centenárium óta Keller András világhírű hegedűművész-professzor, a Keller Quartet alapítója.

A Concerto Budapest Keller András személyében és vezetésével a magyar kamarazenélés legnemesebb tradícióit viszi tovább, melyeket Bartók Bélától és Weiner Leótól Végh Sándoron és Rados Ferencen át Kurtág Györgyig ívelő folytonosság és zenei szellemiség fémjelez.

A zenekar állandó vendégei olyan elismert magyar zenészek, mint Takács-Nagy Gábor, Ránki Dezső, Várjon Dénes, Kelemen Barnabás, Baráti Kristóf, Fenyő László, Szűcs Máté, Berecz Mihály és Perényi Miklós, visszatérő nemzetközi vendéglistájában közé tartozik Gidon Kremer, Heinz Holliger, Isabelle Faust, Khatia Buniatishvili, Lucas Debargue, Mihail Pletnyov és Jevgenyij Koroljov.

A Concerto Budapest tiszteletbeli elnöke Kurtág György, a kortárs zene élő legendája.

Johann Sebastian BACH

c-moll kétfonórás verseny, BWV 1060

- 1. A versenymű valamikor az 1730-as évek elején született, és egy korábbi Bach-mű átdolgozása.**
- 2. Mint minden szólóhangszer[ek]re írt Bach-versenymű, ez a darab is három tételből áll, melyek a gyors-lassú-gyors tételrendet követik.**
- 3. A művet Bach természetesen nem zongorára, hanem még csembalóra írta.**

Mindegy, mennyire ismerjük J. S. Bach életrajzát, annyit mindenki tud róla, hogy elképesztően termékeny zeneszerző volt. Különböző városokban különféle tisztségek feladatait látta el. Ha Köthenben rendelkezésére állt egy kiváló zenészekből felépülő kis udvari együttes, akkor virtuóz versenyműveket és zenekari darabokat komponált, ha pedig Lipcsében három templom zenéjéért felelt, akkor minden vasárnapra új kantátát írt. Ilyen tempó mellett óhatatlanul is remekművek veszték a feledés homályába, így érthető, hogy Bach szerette volna újra közönség elé tárni azon műveit, amelyeket különösen jól sikerültek vélt. Arról nem is beszélve, hogy egy ilyen elfoglalt szerzőnek megbocsátható, ha néha saját magát idézi. Valahogy így született az a két csembalóra írt versenymű is, amely még a kötheni korszakból származó, nagy valószínűséggel hegedűre, oboára és zenekarra írt kettősverseny átirata. Az eredeti elveszett, de a csembalók (vagy zongorák) jobbkez-szólamai arra engednek következtetni, hogy az említett két szólista hangjait formálják meg. Mindkét hangszer igen éneklő, ezért a középső tételben széles melódiákkal találkozunk, a két szélső tételt pedig a szólisták visszhangszerűen felelgető párbeszédei teszik emlékezetessé. A darab átiratjellege akkor válik láthatatlanná és már-már hihetlenné, amikor a mű két olyan avatott előadó kezébe kerül, mint a kétfonórás estek specialistájaként és Bach billentyűművészetének rajongójaként is számontartott Jevgenyij Koroljov és Ljupka Hadzi-Georgieva.

Wolfgang Amadeus MOZART

A-dúr zongoraverseny, K. 488

- 1. Mozart 1786. március 2-án fejezte be a mű kottáját, első előadására pedig néhány nappal később került sor.**
- 2. A darab háromtételű, középen Mozart versenyműveinek egyetlen adagio tételével.**
- 3. Mint megannyi zongoraversenyét, Mozart ennek a darabnak a zongoraszólamát is saját maga számára írta.**

Mozart esetében bizonyos hangnemeket látva érdemes felkapnunk a fejünket. Egészen más zenét ígér egy fényes C-dúrban, mint egy drámai d-mollban írt kotta. Az A-dúr különös helyet foglal el a szerző életében, ugyanis kevés művet komponált ebben a hangnemben. A-dúrban született a klarinétkvintett és a klarinétverseny, és láss csodát, a klarinét ebben a zongoraversenyben is fontos szerepet játszik – pedig a hangszer ekkoriban igen ritkán került be a versenyművek zenekari apparátusába. Az A-dúr igen összetett érzelmeket tükröz Mozartnál: alapvetően derűs, de lírával, finomsággal árnyalt hangulatot. És valóban, az A-dúr zongoraverseny egészen a fináléig visszatartja az önfeledt boldogságot, inkább fülbemászó és gyönyörű dallamokkal simogatja és kavarja fel a lelkünket. Olyannyira, hogy az ABA formájú lassú tétel Mozartnál ritka hangnemben, físz-mollban szólal meg, amit még az A-dúr középhés is csak átmenetileg old fel. Nem meglepő, hogy Mozart ennnyire a lélek mélyére ásott. Kiszabadulva fogságnak megélt salzburgi szolgálataiból jogosan érezte úgy, hogy övé a világ. Bécs ünnepekt komponistájaként nem kevesebb mint tizennégy zongoraversenyt írt, tele ötlettel, életerővel és lelkesedéssel. Ráadásul az A-dúr idejében már dolgozott egyik legjobban sikerült operáján, a *Figaro házasságán*, amelyben ugyancsak megjelenik a sirva vigadás. Ám ahogy az opera is happy enddel zárul, úgy a zongoraverseny fináléja is elűz minden addigi kételyt, kérdést, gondot, bűt, és kicsattanó dallamokkal kerekíti le a művet.

Anton BRUCKNER

7. (E-dúr) szimfónia, WAB 107

- 1. A 7. szimfónia két év komponálást követően, 1883 szeptemberében készült el, majd Nikisch Arthur mutatta be Lipcsében 1884. december 30-án.**
- 2. Ez a négytételes darab hozta meg Bruckner életének legnagyobb sikerét, még ha a kritika hűvösen fogadta is a művet.**
- 3. A szimfónia több pontja is tiszteleg Bruckner példaképe, az 1883 februárjában elhunyt Richard Wagner előtt.**

A több mint egyórás 7. szimfónia nem véletlenül a leghíresebb műve a szerzőnek. Minden megvan benne, amiért szeretni lehet Brucknert, és mindenből a legjobb van meg benne: a giccset mindvégig kerülő, de a szívzaggatásig elmenő romantikus gesztusok, óriási apparátus, tételeken átívelő tematikus kapcsolatok, csak építkező, végtelennek tűnő dallamok vagy a monumentalitás és érzékenység állandó kettőssége. Bruckner nem sokkal a 6. szimfóniája után kezdett bele a következőbe. Az első tételt félbehagyva megírta a scherzót, amelyet a legjobban sikerült zenéi közt tartanak számon. Ellátogatott Bayreuthba, ahol megnézte a *Parsifal*t, és nem melleleg utoljára találkozott Wagnerrel, így nem meglepő, hogy az első tételben végül nem egy Wagner-idézet jelenik meg. Ennél is kísértetesebb és meghatóbb azonban, hogy a darab lassú tételét, e gyászos és méltóságteljes, a baljós és a gyönyörű között váltakozó dalt, amelynek hangulata és zenei világa állítólag Wagner halálának híre hallatán született, az úgynevezett Wagner-tubák gyászdala zárja a szimfónia főtémájából konvertált melódiával. A már említett viharos és beethoveni scherzót követően a finálé újra felhasználja a mű nyitótémáját, miután három teljesen ellentétes karaktert vonultatott fel és hozott harmóniába egymással. Bruckner Wagner pártfogójának, II. Lajos bajor királynak ajánlotta a szimfóniát, amelyet a *Parsifal* ősbemutatóját is dirigáló Hermann Levi csodadarabként, karmesteri pályája csúcscaként emlegetett.

3 OCTOBER 2024, THURSDAY 19.30 | LISZT ACADEMY, GRAND HALL

BACH / MOZART / BRUCKNER

Koroljov / Hadzi-Georgieva / Keller

BACH: Concerto for Two Pianos in C minor, BWV 1060

MOZART: Piano Concerto No. 23 in A major, K. 488

- *interval* -

BRUCKNER: Symphony No. 7 in E major, WAB 107

Evgeni Koroliov, Ljupka Hadzi-Georgieva piano

Concerto Budapest Symphony Orchestra

Conductor: **András Keller**

Returning at the invitation of András Keller will be one of the most beloved and significant guests to ever grace Hungary's concert halls, Evgeni Koroliov, whom we will welcome back alongside his partner in both life and in two-piano performances, Ljupka Hadzigeorgieva. On this occasion, these two marvellous musicians will play two selections from the set of keyboard concertos that make up such an outstanding part of Bach's oeuvre, both of them C minor works that pose an enthralling puzzle for musicologists and never fail to delight the audience. "I wrote them in such a way as to be brilliant, without being vapid, and so that connoisseurs and the less learned alike can find satisfaction, in short, so that everyone can find in them what they seek." This is how Mozart described the piano concertos he composed for his Viennese subscription concerts, of which we will hear one of the most noteworthy, the No. 23 in A major completed in March 1786. András Keller has already done a great deal to introduce Hungarians to the works of Anton Bruckner, who has been somewhat neglected in this country. Now, in the year of the bicentenary of Bruckner's birth, he will conduct his orchestra in the composer's 'Lyric' Seventh Symphony, dedicated to King Ludwig II of Bavaria and lamenting the loss of Richard Wagner.

Keller András

*„A hangnak először bennünk kell megszületnie: a magasságának, a többi paraméterének, az irányának és a kifejezésének. A legfontosabb, hogy miért akarom azt a hangot így vagy úgy játszani. Ha bennem megszületett az, amit szeretnék kifejezni, közölni, az válhat valósággá: **ami a szívemből, lelkemből jön, a kezemen keresztül találja meg az útját,** hogy mások is meghallhassák.”*

© Barbara Frommann

Jevgenij Koroljov

„1957 telén kezdtem zongorázni tanulni. Két hónappal később már Bach kis c-moll prelúdiumát játszottam, ami nagyon mély benyomást tett rám. A zongoratanárom gyakran vitt koncertekre, és az egyik ilyen hangverseny – éppen ebben az időszakban – Glenn Gould diákok számára tartott ismeretterjesztő koncertje volt a moszkvai Csajkovszkij Konzervatóriumban. Az először megtárgyalt 2. Křenek-szonátából nem sokat értettem, de aztán ahogy A fűga művészetének három tételét játszotta, szinte villámcsapásként hatott rám. **Ennek hatására már akkor, ilyen fiatal koromban úgy döntöttem, Bach zenéjét akarom játszani egész életemben.**”

2024. november 10. vasárnap
Zeneakadémia

MAGYAR KINCSEK ÜNNEPE

**„A Magyar Kincsek Ünnepe egy
kaleidoszkóp, ahol különböző
műfajok találkoznak.”**

Keller András e gondolata mentén kínál az egynapos fesztivál évről évre változtatás koncerteket a legkülönbözőbb műfajokban, a Zeneakadémia Nagytermében. Az ünnepi fesztiválnapba sűrített koncertsorozat ismét sokféle árnyalatot mutat be a közönségnek a magyar zeneirodalom felfedezésére érdemes értékein, a különféle műfaji és előadói világok találkozási pontjait jelző produkciókon keresztül, olyan kiváló előadókkal és együttesekkel, mint a **Lukács Miklós Cimbiózis Trió**, **Baráti Kristóf** vagy **Balázs János**.

15:00 | Zeneakadémia, Solti terem

LUKÁCS MIKLÓS:

RESPONSES TO LIGETI

CIMBIÓZIS TRIÓ & LIGETI ENSEMBLE

CIMBIÓZIS TRIÓ: Lukács Miklós cimbalom, Orbán György nagybőgő, Baló István dob

LIGETI ENSEMBLE fűvósai: Kaczander Orsolya fuvola, Ella Dániel oboa,
Klénján Csaba klarinét, Mohai Bálint fagott, Benyus János kürt

19.30 | **ÜNNEPI KONCERT**

Zeneakadémia, Nagyterem

DUBROVAY / EÖTVÖS / KODÁLY / LISZT

Balázs / Kiss Gy. / Szalai /

Lukács / Keller

DUBROVAY LÁSZLÓ: III. Magyar Rapszódia tárogatóra,
cimbalomra és zenekarra – ősbemutató

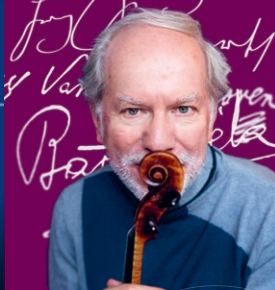
EÖTVÖS: Cziffra Psodia

KODÁLY: Felszállott a páva - változatok egy magyar népdalra

LISZT: Magyar fantázia S.123 - Fantázia magyar népi dallamokra

Balázs János zongora, Kiss Gy. László tárogató,
Szalai András, Lukács Miklós cimbalom

24
25

À LA CARTE

szabadon
összeállítható
bérlet

FAVORITOK

5 nagyzenekari
koncert a **Műpában**

concerto BUDAPEST

MANÓ

zenés
ismeretterjesztő
sorozat

 concertobudapest.hu

 [concertobudapest](https://www.facebook.com/concertobudapest)

 [concerto_budapest](https://www.instagram.com/concerto_budapest)

